

NORSK
HÅNDVERKSINSTITUTT
9

SENTER FOR IMMATERIELL KULTURARV

Levende kulturarv, levende håndverk

17.10.2023 v/Eivind Falk

UNESCOs 2003-konvensjon:

- En respons på Verdensarvkonvensjonen (1972)
- Ingen konkurranse
- Immateriell kulturarv eller levende kulturarv

UNESCOs konvensjon om Vern av den immaterielle kulturarven

Fra Artikkel 2:

«immateriell kulturarv» betyr **praksis**, fremstillinger, uttrykk, kunnskap, ferdigheter – samt tilhørende instrumenter, gjenstander, kulturgjenstander og kulturelle rom – som **samfunn, grupper og, i noen tilfeller, enkeltpersoner** anerkjenner som en del av sin kulturarv. Denne immaterielle kulturarven, som er **overført fra generasjon til generasjon**, blir stadig **gjenskapt** av samfunn og grupper i relasjon til deres miljø, i samspill med naturen og med deres historie og gir dem en følelse av identitet og kontinuitet, noe som fremmer respekt for **kulturelt mangfold og menneskelig kreativitet**. I forbindelse med denne konvensjonen tas kun i betraktning immateriell kulturarv som er forenlig med de eksisterende internasjonale menneskerettighetsinstrumentene og kravene om gjensidig respekt mellom samfunn, grupper og enkeltpersoner samt en bærekraftig utvikling.

Tradisjonelt håndverk er et av fem domener

«immateriell kulturarv» kommer blant annet til uttrykk på følgende områder:

- a) muntlige tradisjoner og uttrykk, herunder språk som et uttrykksmiddel for immateriell kulturarv,
- b) utøvende kunst,
- c) sosiale skikker, ritualer og høytidsfester,
- d) kunnskap og praksis som gjelder naturen og universet,
- e) **tradisjonelt håndverk.**

Community / Samfunn / Felleskap

- Hva er en “community”?
- Hvorfor er felleskapene så viktig i konvensjonen?
- Hva er felleskapets rolle i arbeidet for vern?
- Kan felleskapet endre seg? Kan elementet/tradisjonen endre seg?

To lister og et register:

- Representativ liste over menneskehetens immaterielle kulturarv
- Liste over immateriell kulturarv med umiddelbart behov for vern
- Fortegnelse over gode vernepraksiser

Immateriell kulturarv og tradisjonelt håndverk kjenner ingen grenser

- Immateriell kulturarv er i mennesker
- Vi mennesker har føtter og ikke røtter
- Skaper dialog og respekt

En gammel håndverker er som et brennende bibliotek

